

Informacje o książce

Autor: Nigel Thomas

Tłumaczenie: Jakub M. Rawinis

Wydawca: Napoleon V

Seria: Elite

Rok wydania: 2017

Stron: 68

Wymiary: 28,4 x 18,5 x 0,5 cm

Oprawa: miękka

ISBN: 978-83-7889-582-4

Recenzja

Piechota zmotoryzowana, przemianowana później na grenadierów pancernych, była jednym z najważniejszych elementów niemieckich wojsk pancernych i zmotoryzowanych w czasie II wojny światowej. Przyjmuje się, że to właśnie Niemcom udało się stworzyć w ramach dywizji pancernych optymalną kombinację czołgów, piechoty i artylerii, pozwalającą im bardzo skutecznie prowadzić działania manewrowe. Wysoka mobilność w połączeniu z odpowiednią doktryną wojenną zaowocowała wieloma sukcesami niemieckimi w pierwszej fazie wojny. Niewątpliwie z racji tego, że III Rzesza uczestniczyła w konflikcie od początku, jej siły zbrojne miały więcej czasu na wypracowanie właściwych rozwiązań niż ich główni przeciwnicy. Miały też możliwość sprawdzić je w warunkach bojowych.

Książka Nigela Thomasa *Niemiecka piechota zmotoryzowana i grenadierzy pancerni w II wojnie światowej* stara się przybliżyć nam tytułową formację. Dotyczy to przede wszystkim jej organizacji, uzbrojenia i umundurowania podczas II wojny światowej. Niekiedy autor sięga także do okresu przedwojennego. Całość książki podzielona została na cztery nierówne części w oparciu o rodzaje dywizji, w skład których wchodziły jednostki

niemieckiej piechoty zmotoryzowanej: dywizje pancerne, dywizje lekkie, dywizje piechoty zmotoryzowanej i dywizje grenadierów pancernych. Do tego na początku mamy krótki wstęp, zawierający w większości uwagi metodologiczne. Niemal połowę tekstu zajmuje część poświęcona dywizjom pancernym. Pozostałe części w wielu miejscach do niej odsyłają, skupiając się na odmiennościach w organizacji i wyposażeniu. Publikacja nie obejmuje jednostek Waffen-SS i Luftwaffe.

Zawartość można by krótko streścić w ten sposób, że sprowadza się do struktur, organizacji oraz umundurowania, wyposażenia i uzbrojenia. W środku, jak w innych publikacjach z tej serii, znajdziemy kolorową wkładkę przedstawiającą umundurowanie, z dość szerokim omówieniem. Wiele materiału ilustracyjnego, głównie zdjęciowego, znajdziemy też w obrębie tekstu. Na końcu zamieszczono dwie tabele oznak jednostek piechoty zmotoryzowanej i grenadierów pancernych, gdzie podano m.in. barwy rodzaju broni i kolor naramienników poszczególnych formacji w dywizjach piechoty zmotoryzowanej i grenadierów pancernych. Części informacji dotyczących oznak i dystynkcji stopni polowych trzeba jednak szukać w innych Osprey'ach, o czym informuje obszerny przypis na s. 27 (podobna, choć krótsza wzmianka jest na s. 53). Jak na razie wspomniane tam publikacje nie zostały przetłumaczone na język polski.

W środku znajdziemy również kilka tabel i zebranych w wykazy informacji dotyczących struktur i organizacji niemieckich dywizji, w skład których wchodziła piechota zmotoryzowana, a później grenadierzy pancerni. Obejmują one dane dotyczące utworzenia danego pułku czy batalionu, jego ewentualnego rozbicia bądź zniszczenia (często dotyczy to całej dywizji) i późniejszego odtworzenia. Osobno omówiono zmiany etatów dywizji i na ile były one wprowadzane w życie. Z pewnością cenne są informacje dotyczące wyposażenia batalionów, a w niektórych przypadkach tylko pojedynczych kompanii, w transportery opancerzone. Znajdziemy też informacje na temat tego, gdzie walczyła dana dywizja.

Znaczna część książki to wyselekcjonowane i zebrane w jednym miejscu dane. Wynika to ze specyfiki tematu. Jako, że tego typu informacje oferują też obecnie różne strony internetowe i bazy danych, dla oceny książki ma znaczenie jak zostały one zaprezentowane. Pod tym względem, zwłaszcza jeśli chodzi o struktury i organizację oddziałów, jest ona dość przejrzysta. Jedyna uwaga jaka mi się nasuwa dotyczy wyliczenia na jakich frontach walczyła dana dywizja i w jakich rejonach operowała. Niestety poszczególne dywizje pojawiają się tu kilkakrotnie, co wynika z tego, że jednostki danej dywizji mogły być jednocześnie na różnych frontach lub dywizja była przenoszona. Powyższe sprawia, że tak ujęty wykaz jest mało czytelny. Również część informacji dotyczących utworzenia dywizji i różnych zmian organizacyjnych nie jest miejscami wystarczająco szczegółowa.

Do zalet książki zaliczyłbym to, że autor pisze o powszechnie występujących odstępstwach od regulaminowego umundurowania i na czym one polegały, a więc nie tylko o teorii, ale także o frontowej praktyce. Wiadomo, że wygląd każdej armii w czasie działań wojennych często znacznie odbiegał od tego co przewidywały oficjalne dokumenty. Spośród ciekawostek wspomnę, że znajdziemy informacje o wykorzystywaniu przez Niemców mundurów austriackich i innych narodowości. W tym także o przerabianiu na własne potrzeby mundurów czechosłowackich (wiązało się to z ich przebarwianiem). Omówienia kolorowych ilustracji w środku książki są zrozumiałe i pozwalają zorientować się w różnych typach umundurowania i uzbrojenia. Jako że jest to książka wprowadzająca w tematykę, adresowana raczej nie do specjalistów, ale czytelników, którzy chcą w miarę szybko zyskać ogólną orientację w temacie, ważna jest przystępność tych opisów i łatwość operowania nimi, gdy oglądamy ilustracje.

Co do tego ostatniego niestety w jednym polska edycja książki różni się od anglojęzycznego pierwowzoru. W oryginalnej wersji opisy do kolorowych ilustracji umieszczone są w ten sposób, że ilustracja i opis do niej są na sąsiednich stronach. Dzięki temu możemy jednocześnie czytać i patrzeć na ilustrację. Nie muszę tłumaczyć, że bardzo ułatwia to zapoznawanie się z ilustracjami. W polskiej edycji wszystkie kolorowe ilustracje zostały zebrane w jednym miejscu, a opisy do nich są osobno, tak że zawsze trzeba obracać kartkę jak chce się przeczytać opis do danej ilustracji. Jest to bardzo niewygodne. Tego rodzaju praktykę jak w recenzowanej publikacji stosuje się, jednak głównie w sytuacji, gdy opis jest krótki i sprowadza się do tytułu ilustracji. Tutaj do każdej z ilustracji mamy długi opis przedstawiający dość obszernie szczegóły umundurowania.

Muszę poruszyć jeszcze jedną kwestię. Otóż sięgając po tę książkę liczyłem na to, że będą w niej jakieś, choćby śladowe, informacje na temat taktyki i walk toczonych przez jednostki niemieckiej piechoty zmotoryzowanej oraz grenadierów pancernych. Nic takiego nie znalazłem. Całość poświęcona jest wyłącznie zagadnieniom szeroko rozumianej barwy i broni oraz organizacji. Biorąc pod uwagę objętość książki (68 stron, z czego kolorowa wkładka w środku to 8 stron, do tego mamy 4 strony opisów), przy założeniach przyjętych przez autora nie było zbyt wiele miejsca by poruszyć inną tematykę. W zasadzie trudno jest więc robić z tego zarzut, choć biorąc pod uwagę tytuł i opis na tylnej okładce, można było mieć nadzieje na więcej. Chętnie bym poczytał cokolwiek na ten temat i wydaje mi się, że nie jestem w tym osamotniony.

Jeśli chodzi o tłumaczenie, redakcję i korektę, książka wypada bardzo dobrze. Jestem pozytywnie zaskoczony, zwłaszcza na tle niektórych dawniejszych publikacji wydawnictwa. Ilość literówek znikoma. Jeśli chodzi o jakość zdjęć i materiału ilustracyjnego, w porównaniu z anglojęzycznym oryginałem kolorowe ilustracje są niemal identyczne, natomiast zdjęcia trochę odstają, co wynika nie tylko z jakości papieru, ale zapewne także z techniki ich reprodukcji w polskim wydaniu. Jednak pomijając zdjęcia, które pierwotnie były najmniej ostre (bo tak zostały

Wpisany przez Raleen

niedziela, 04 sierpnia 2019 21:09 - Poprawiony czwartek, 09 stycznia 2020 15:00

wykonane podczas II wojny światowej), o ile ktoś nie analizuje widocznych na zdjęciu detali umundurowania i uzbrojenia, różnice te nie dają się we znaki.

Podsumowując, książka dla tych, którzy chcą zyskać ogólną orientację co do organizacji, struktur, umundurowania i uzbrojenia niemieckich jednostek piechoty zmotoryzowanej i grenadierów pancernych. Nie jest to publikacja wyczerpująco omawiająca temat, ale przystępnie przedstawia najważniejsze informacje. Daje w miarę dobry, ogólny obraz opisywanych formacji i w tej roli sprawdza się wyśmienicie.

Autor: *Raleen*

Opublikowany 04.08.2019 r.